

NORGES HØYESTERETT

Den 15. februar 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Skoghøy, Normann og Høgetveit Berg i

HR-2021-303-U, (sak nr. 21-023219STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Eirik Andre Simonsen)

mot

Påtalemyndigheten (politiadvokat Tore Finne Størmer)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Anken gjelder kjennelse av lagmannsretten om førerkortbeslag etter bruk av mobiltelefon under kjøring med motorvogn.
- (2) A, født 00.00.2001, er siktet for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 23b, jf. forskrift 17. desember 1999 nr. 1309 om forbud mot førers bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring med motorvogn § 2. Grunnlaget for siktelsen er, slik det er beskrevet i ikke vedtatt forelegg av 27. november 2020, at siktede 25. november 2020 benyttet mobiltelefon under kjøring av personbil.
- (3) Forskrift 19. september 2003 nr. 1164 om prikkbelastning § 2 nr. 10, jf. § 3 andre ledd innebar at siktede, som var i prøveperioden for førerkort, fikk fire prikker for forholdet. Han var fra før registrert med fire aktive prikker. Etter forskriften § 4 skal den som er registrert med åtte prikker eller mer i løpet av tre år, tape føreretten for seks måneder. Politiet tilbakekalte midlertidig siktetes førerett og beslagla hans førerkort 25. november 2020. Siktede samtykket ikke i tilbakekall av føreretten og førerkortbeslaget. Ved påtegning 10. desember 2020 begjærte politiet rettens kjennelse for midlertidig tilbakekall av føreretten og at siktetes førerkort kan holdes beslaglagt inntil saken mot ham er endelig avgjort, dog ikke utover 25. mai 2021.
- (4) Salten tingrett avsa 13. januar 2021 kjennelse med slik slutning:

«Påtalemyndighetens begjæring vedrørende midlertidig tilbakekall av føreretten og beslag av førerkortet til A av 10. desember 2020, tas ikke til følge.»
- (5) Tingretten kom til at siktede ved å holde mobiltelefonen i hånden og se ned på den ikke med skjellig grunn kunne mistenkes for å ha «brukt» mobiltelefon.

- (6) Påtalemyndigheten anket til Hålogaland lagmannsrett over tingrettens bevisvurdering. Lagmannsretten avsa 29. januar 2021 kjennelse med slik slutning:
- «Påtalemyndigheten kan midlertidig tilbakekalle føreretten og holde førerkortet til A beslaglagt inntil saken mot ham er endelig avgjort, men ikke ut over 25. mai 2021.»
- (7) Lagmannsretten kom til at siktede ved å ta opp mobilen og se på hva som var på den lysende skjermen, kunne mistenkes for overtredelsen.
- (8) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens lovanvendelse og saksbehandling. Det gjøres gjeldende at lagmannsretten har tolket forskriften § 2, jf. § 1 bokstav b uriktig ved å legge til grunn at det ikke er krav til aktivitet, for eksempel berøring av mobilen. Det gjøres subsidiært gjeldende at det foreligger manglende kjennelsesgrunner, da lagmannsrettens premisser er uklare med hensyn til om A har beveget mobilen etter at skjermen lyste.
- (9) *Påtalemyndigheten* har lagt ned påstand om at anken forkastes. Det er gjort gjeldende at det er tilstrekkelig aktivitet at mobilen er tatt opp, holdt og at det er sett på den mens en av telefonens funksjoner var aktive. Det er videre anført at lagmannsrettens kjennelsesgrunner er tilstrekkelig klare.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- Ankeutvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd.
- (11) Utvalget er kommet til at anken ikke fører frem.
- (12) Forskrift 17. desember 1999 nr. 1309 om forbud mot førers bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring med motorvogn § 2 første ledd fastsetter:
- «Fører av motorvogn må ikke bruke mobiltelefon under kjøring.»
- (13) I forskriften § 1 bokstav b er «bruk av mobiltelefon» definert slik:
- «b) Bruk av mobiltelefon: enhver betjening av mobiltelefonens funksjoner.»
- (14) Lagmannsretten har lagt til grunn det faktum som er beskrevet i anmeldelsen:
- «Rundt klokken 14:04 kom det kjørende en mørk Mercedes sedan forbi. Den kjørte fra sentrum og opp mot X. Det var kun sjåfør i bilen. Da den passerte meg tok sjåføren opp telefonen fra området rundt passasjeret. Han holdt den i sin høyre hånd og så ned på den. Jeg la merke til at skjermen lyste opp mens han holdt den. Det var helt tydelig for meg at det var en telefon, og ikke noe skjerm som er integrert i bilen. Jeg så at hånden hans holdt i telefonen.»
- (15) Lovanvendelsen er i lagmannsrettens kjennelse begrunnet slik:
- «Lagmannsretten finner det ... mest sannsynlig at siktede under kjøring tok telefonen opp fra området rundt passasjeret, holdt den i høyre hånd og så ned på den, og at skjermen lyste opp mens han holdt telefonen. Som påpekt i anketilsvaret lyser det opp i displayet på moderne mobiltelefoner når meldinger, snapchats og liknende mottas. At telefonen

lyser opp trenger altså ikke å skyldes 'betjening av mobiltelefonens funksjoner' i forskriftens forstand. Bevisst bevegelse av eller trykk på mobiltelefon for å se tekst av noe slag innebærer imidlertid etter lagmannsrettens oppfatning mer enn passivt å holde telefonen, og faller inn under forskriftens ord 'betjening av mobiltelefonens funksjoner'.»

- (16) Etter ankeutvalgets oppfatning bygger lagmannsrettens kjennelse på en riktig lovforståelse. Lagmannsretten har lagt til grunn at siktede har tatt opp mobiltelefonen og sett på den for å lese tekst av noe slag, uten å trykke på noe. Dette omfattes etter utvalgets syn av uttrykket «betjening av mobiltelefonens funksjoner». Som lagmannsretten påpeker, innebærer «bevisst bevegelse av ... mobiltelefonen for å se tekst av noe slag» en betjening av mobiltelefonens funksjoner. Anken over lagmannsrettens lovforståelse må etter dette forkastes.
- (17) Heller ikke anken over lagmannsrettens kjennelsesgrunner kan føre frem. De er tilstrekkelige til å overprøve lagmannsrettens lovforståelse. Det kan heller ikke ses å være andre mangler ved kjennelsesgrunnene.
- (18) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Anken forkastes.

Kristin Normann
(sign.)

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)